

Конституційний суд України
01033 м. Київ, вул. Жилянська, 14

Громадянки України
Стовбур Любові Миколаївни

засоби зв'язку відсутні

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ.

Ухвалою районного суду м. від 01 вересня 2014 року було задоволено заяву позивача про поновлення пропущеного строку пред'явлення виконавчого листа до виконання.

Ухвалою Апеляційного Суду області від 07 жовтня 2014 року мою апеляційну скаргу було відхилено, ухвалу районного суду м.

від 01 вересня 2014 року залишено без змін.

Вважаю вказані ухвали незаконними з наступних підстав.

За положеннями ст. 371 ЦПК стягувачам, які пропустили строк для пред'явлення виконавчого документа до виконання з причин, визнаних судом поважними, пропущений строк може бути поновлено.

Оскаржувана ухвала не містить даних про те, яку ж причину пропуску строку суд визнав поважними і, навіть, не містить її найменування.

Доводи позивача про те, що їм виконавчий документ не видався, є безпідставними, оскільки, за ним просто не з'явився представник, що, на мою думку не є поважною причиною.

Згідно з ч.3 ст.27 ЦПК України особи, які беруть участь у справі, зобов'язані добросовісно здійснювати свої процесуальні права і виконувати процесуальні обов'язки.

Відповідно до ч.1 ст.8 ЦПК України суд вирішує справи відповідно до Конституції України, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

У відповідності до ст.8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права.

Згідно з ст.ст. 5,10,11 ЦПК України цивільне судочинство здійснюється на засадах рівності сторін, змагальності та диспозитивності.

Статтею 6 Конвенції про захист прав і основних свобод людини проголошено право на справедливий судовий розгляд.

Із практики Європейського Суду випливає, що судовий розгляд визнається справедливим за умови забезпечення рівного процесуального становища сторін, що беруть участь у справі, в тому числі і на стадії виконання рішення суду. Вимагається, щоб кожній із сторін була надана розумна можливість представляти свою справу у такий спосіб, що не ставить її в суттєво менш сприятливе становище порівняно з опонентом.

Поновлення строку на пред'явлення виконавчого документу до виконання без доведеності заявником поважності причин порушило б рівновагу між інтересами сторін та правову визначеність у цивільних правовідносинах, яка є складовою верховенства права, проголошеного ст. 8 Конституції України.

Відповідно до ст. 18 Закону України «Про виконавче провадження (в редакції на час виникнення спірних правовідносин) державний виконавець відкриває виконавче провадження на підставі виконавчого документа за заявкою стягувача або його представника про примусове виконання рішення або в інших передбачених законом випадках.

згідно з ч. 2 ст. 368 ІПК України за кожним судовим рішенням, яке набрало законної сили, за заявою особи, на користь якої воно ухвалено, видається один виконавчий лист.

Згідно п.п. 9.18., 9.19., 9.21. Інструкції з діловодства у Верховному Суді Автономної Республіки Крим, обласному, міжобласному, Київському і Севастопольському міських, районному (міському) судах, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 13 березня 1997 року N 22/5, для виконання, рішення суду в цивільній справі, що набрало законної сили, як правило, стягувачеві на його вимогу видається виконавчий лист.

9.19. Виконавчі листи виписуються не пізніше другого дня після набрання рішенням суду законної сили, а по справах, по яких рішення підлягає негайному виконанню, - в день винесення рішення.

9.21. Виконавчі листи надсилаються рекомендованим ідправленням стягувачеві з супровідним листом.

У разі особистої явки стягувача виконавчий лист видається йому на руки під розписку. На прохання стягувача виконавчий лист надсилається безпосередньо судом для виконання.

Таким чином, без ініціативи стягувача у справах даної категорії виконавчий лист не міг бути направлений судом для виконання в органи державної виконавчої служби.

Рішенням районного суду м. до від 22.12.2011 року
було задоволено позов до
про стягнення заборгованості за кредитним договором.

Тобто, позивач мав можливість звернутися до суду за отриманням виконавчого листа своєчасно.

У період часу з 22.12.2011 року по 29.07.2014 року, тобто, напротязі 2 років семи місяців позивач не вчиняв ніяких дій щодо отримання виконавчого листа та виконання рішення суду.

Оригінали наданих позивачем копій заяв від 07.02.2013 року та 26.03.2013 року в матеріалах цивільної справи відсутні.

Таким чином, непрофесійність представника позивача – юридичної особи, який своєчасно не тримав виконавчі листи, не може бути визнана поважною причиною, та й знайти таку причину неможливо.

Виходячи з аналізу зазначененої норми права, суд при вирішенні, відповідно до ст. 371 ІПК України, питання про поновлення строку для пред'явлення до виконання виконавчого документа, виданого на підставі судового рішення, повинен з'ясувати питання щодо причин пропуску цього строку та залежно від характеру цих причин зробити висновок про їх поважність чи неповажність, а відтак дійти висновку про наявність чи відсутність підстав для поновлення строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання.

Дійсно, норми ІПК України не містять будь-якого переліку поважності причин для поновлення пропущеного процесуального строку, оскільки ці підстави з'ясовуються у кожному конкретному випадку залежно від обставин справи.

Між тим, поважними є причини, пов'язані з об'єктивними, непереборними, істотними труднощами для позивача на вчинення цих дій. Таких причин не містить ні заява позивача, ні оскаржувані ухвали.

Суди визнали, що наведена позивачем причина пропуску строку пред'явлення виконавчого листа до виконання є поважною підставою для його поновлення, хоча, на мою думку, суд першої інстанції не мав жодної підстави для винесення ухвали про задоволення заяви, оскільки позивачем не було ні названо причину, ні доведено поважність пропуску строку.

Зазначені порушення були доводами як апеляційної, так і касаційної скарг, але вони залишилися поза увагою апеляційної та касаційної інстанцій, які залишили без змін незаконну ухвалу суду першої інстанції.

Незважаючи на все вищезазначене, ухвалою Вищого спеціалізованого суду України від 29 жовтня 2014 року мені було відмовлено у відкритті касаційного провадження, через неможливість касаційного оскарження зазначеної ухвали.

Відповідно до статті 43 Закону України «Про Конституційний суд України» суб'єктами права на конституційне звернення з питань дачі висновків Конституційним Судом України у випадку, передбаченому пунктом 4 статті 13 цього Закону, є громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи.

Підставою для розгляду справи згідно зі статтею 94 Закону України "Про Конституційний Суд України" є наявність неоднозначного застосування положення ст. 324 Цивільного процесуального кодексу України

Необхідність в офіційному тлумаченні обґрунтovується неоднозначністю застосування зазначененої норми ЦПК Вищим спеціалізованим судом України, яка унеможлилює касаційне оскарження мною зазначених вище судових рішень.

Оскаржити до Верховного суду України зазначене судове рішення неможливе, так як за п. 1 ч.1 ст. 355 ЦПК заяв про перегляд судових рішень у цивільних справах може бути подана виключно з підстав:

1) неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одніх і тих самих норм матеріального права(а не процесуального), що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах.

Так, ухвалою Вищого спеціалізованого суду України від 19 жовтня 2012 року (справа №) касаційну скаргу відхилено, ухвалу апеляційного суду Тернопільської області від 17 липня 2012 року залишено без змін.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України від 24 квітня 2013 року (справа №) касаційну скаргу задоволено, ухвалу апеляційного суду м. від 12 грудня 2012 року скасовано, ухвалу районного суду м. від 30 жовтня 2012 оку залишено в силі.

На підставі наведених ухвал касаційної інстанції вважаю, що мало місце неоднозначне застосування норми Кодексу внаслідок нечіткого зазначення у ньому можливості касаційного оскарження ухвали про поновлення строку пред'явлення виконавчого листа до виконання.

Згідно з Конституцією України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, головним обов'язком якої є утвердження і забезпечення прав і свобод людини (частина друга статті 3); органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією України у межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6) в Україні визнається і діє принцип верховенства права, звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і

громадяніна безпосередньо на підставі Конституції України гарантується (стаття 8).

Основним Законом України передбачено, що права і свободи людини і громадяніна захищаються судом; кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб (частини перша, друга статті 55). Відмова суду в прийнятті позовних заяв, скарг, оформленіх відповідно до процесуального закону, є порушенням права на судовий захист, яке за статтею 64 Конституції України не може бути обмежене.

Реалізація права особи на судовий захист здійснюється, зокрема, шляхом оскарження судових рішень у судах апеляційної інстанції, оскільки перегляд таких рішень в апеляційному порядку гарантує відновлення порушених прав і охоронюваних законом інтересів людини і громадяніна. За правовою позицією Конституційного Суду України "правосуддя за свою суттю визнається таким лише за умови, що воно відповідає вимогам справедливості і забезпечує ефективне поновлення в правах".

Отже, право на касаційне оскарження судових рішень в контексті положень частин першої, другої статті 55, пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України є складовою права кожного на звернення до суду.

У зв'язку з викладеним та керуючись ст. 55, 64, 129 Конституції України, ст. 324 ЦПК України, ст. ст. 13, 43 Закону України «Про Конституційний суд України»

ПРОШУ:

Дати офіційне тлумачення положень п.2 ч.1 ст 324 ЦПК України у взаємозв'язку з положеннями статей 55, 64, 129 Конституції України стосовно забезпечення касаційного оскарження ухвали суду про поновлення пропущеного строку пред'явлення виконавчого листа до виконання.

Додатки:

Копія ухвали від 29.10.2014 року.

10.12.2014 року.

Стовбур Л.М.